

Yhteiskehittäen hyvinvointia opiskelijoille

Opiskelijoiden ja monialaisen henkilöstön yhteisen⁺
esteettömän toimintakulttuurin kehittämisen ja
monitasoisen vaikuttamisen pilottimalli

Katja Laine katja.laine@siunsote.fi

(Kati Saurula, Rosa Winter, Riverian Outokummun opiskelijat ja henkilöstö ja Perpe-keskus)

Yhteistyössä

Perpe-keskus

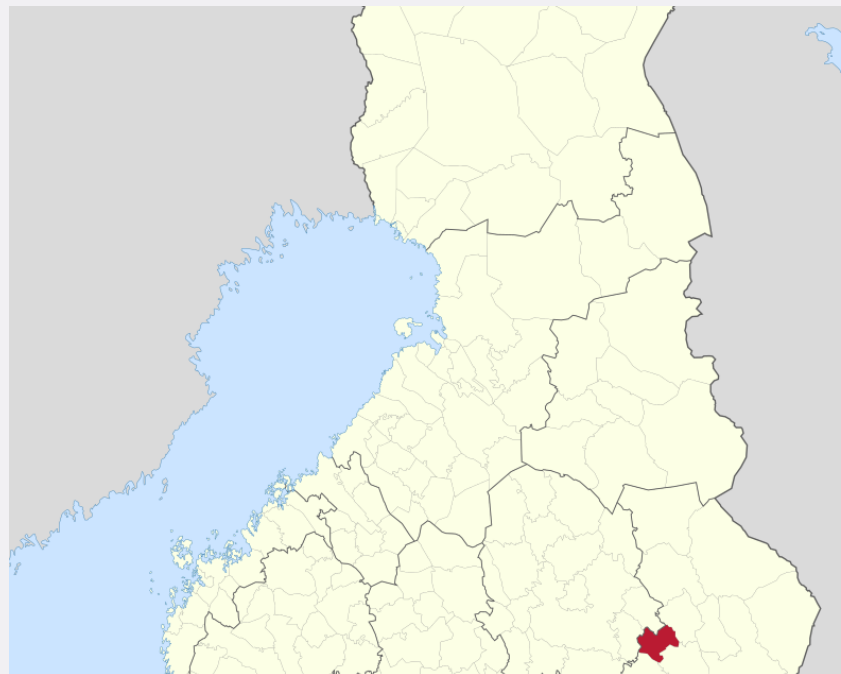
Perheperustaisen kuntoutuksen kehittämiskeskus auttaa perheitä sekä perheiden kanssa työskenteleviä kasvatukseen ja arkeen liittyvissä asioissa. Toiminta on kasvatuksellista kuntoutusta, joka keskittyy lasten ja nuorten neurologisen, neuropsykiatrisen ja sosiaalisen kehityksen tukemiseen.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä Riveria

Riveria on yksi suurimmista koulutuksen järjestäjistä. Riverian koulutustarjonta pitää sisällään ammatillisen koulutuksen eri muodot (133 erilaista tutkintoa) ja ammatillisen täydennyskoulutuksen sekä vapaan sivistystyön, johon kuuluu kesäyliopisto- ja kansanopistokoulutusta sekä avointa yliopistopetusta. Koulutusyksiköt sijaitsevat Joensuussa, Kiteellä, Lieksassa, Nurmeksessa, Outokummussa ja Valtimolla.

Riveria, Outokummun koulutusyksikkö

- kuvallisen ilmaisun toteuttaja, graafinen suunnittelu
- lähihoitaja
- mediapalvelujen toteuttaja, video- ja radiotuotanto
- mediapalvelujen toteuttaja, äänituotanto
- mediapalvelujen toteuttaja, peli- ja 3D-tuotanto
- mediapalvelujen toteuttaja, valokuvaus
- kaivosmies
- koneistaja
- levyseppähitsaaja
- mediapalvelujen toteuttaja, teatteri- ja esitystekniikka
- kuvallisen ilmaisun toteuttaja, kuvataide
- artesaani, lavasterakennus
- tanssija
- Ammattitutkinnot
- Erikoisammattitutkinnot

Yhteiskehittäminen

- + Yhteiskehittäminen on ihmisten välistä tavoitteellista yhteistyötä.
- + Yhteiskehittäminen edellyttää tasavertaista osallistumista. Eri sidosryhmiä otetaan mukaan heti alusta alkaen, osallistujia kuunnellaan, osallistumisen hyödyt tehdään näkyviksi ja osallistujien arvokas panos osoitetaan.
- + Työskentelyssä pyritään erilaisten tavoitteiden joukosta löytämään yhteinen tavoite ja jaettu kiinnostava aihe.
- + Yhteiskehittämistä edistävät erilaiset työskentelymenetelmät.
- + Osallistujien pitää kokea itsensä arvostetuiksi ja tasavertaisiksi, mikä vaatii aktiivista tekemistä kaikilta osallistujilta.

SAMSHA:n The Substance Abuse and Mental Health Services Administration kuusi periaatetta traumainformoidussa lähestymistavassa

Luottamus ja läpinäkyvyys

Vertaistuki

Kulttuuri-, sukupuoli- ja historiasensitiivisyys

Turva

Voimavaralähtöisyys, oma ääni ja valinnan mahdollisuus

Kumppanuus ja yhteistoiminta

Miksi yhteiskehittäjäyys?

Opiskelijoiden palaute ja toiveet toiminnan kehittämisestä esteettömämpään suuntaan niin, että kaikki voivat kokea turvallisuutta, osallisuutta ja toimijuutta.

Henkilöstön toiveet lisäymmärryksen, keinojen ja tiedon saamiseksi niin, että oppilaitoksen toimintaa voidaan kehittää esteettömämpään suuntaan ja tukea osallisuutta, toimijuutta ja työssäjaksamista.

Opiskeluhuollon havainnot oppilaitoksen arjen yhteisöllisen opiskeluhuoltotyön kehittämiskohdista, joilla voidaan vahvistaa opiskelijoiden kiinnittymistä opintoihin sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä oppilaitoksessa

Miten?

Pienryhmätoiminta:

Ohjattua, strukturoitua ryhmätoimintaa, jossa toimijuutta ja osallisuutta tukevien harjoitteiden ja turvallisen tilan mahdollistamina opiskelijat saavat työvälineitä kehittää oppilaitoksen toimintakulttuuria osallistavammaksi ja esteettömämmäksi

Henkilöstöfoorumi:

Henkilöstön ideariihi ja yhteisen oppimisen foorumi aiheella: Neuroepätyypillisten opiskelijoiden tukeminen ja kohtaaminen

Taustatietoa, harjoituksia ja asiantuntijahaastattelu

Pienryhmätoiminnassa esiin tulleita kehittämisehdotuksia

Pienryhmätoiminta

Pienryhmä koostui opiskeluhuollon kautta ryhmään valikoituneista opiskelijoista, kuraattorista, Perpekeskuksen erityisohjaajasta ja sosionomiopiskelijasta, joka teki havaintoja sekä keräsi ja kirjasi niin opiskelijoiden kuin ohjaajienkin kokemuksia ja oivalluksia ryhmän toiminnasta ja kehittämisajatuksista.

Kuraattorin yksilöllisissä tapaamisissa sekä teematunneilla kerättiin ideoita kysymyksillä ”Mitkä seikat tukevat / tukisivat juuri sinun opiskelukykyäsi parhaalla mahdollisella tavalla” ja ”Mitkä seikat tekisivät juuri sinun opiskeluympäristöstäsi turvallisemman tilan opiskella”. Näiden palautteiden perusteella kokosimme keskeisiä kehittämiskohteita, joita lähdimme pohtimaan yhteiskehittäjyden mallilla viikoittain kokoontuvassa pienryhmässä syksyllä 2022. Ryhmätapaamisia oli pilottivaiheessa kuusi.

Henkilöstöfoorumi

Samanaikaisesti osallistettiin henkilökuntaa pohtimaan esteettömän vuorovaikutuksen ja oppimisympäristöjen elementtejä ja keinoja näiden saavuttamiseksi oppilaitoksessa ja järjestimme kulttuurialojen opettajille yhteisen oppimisen foorumin aiheen ympärille.

Foorumin teemana oli neuroepätyypillisten opiskelijoiden tukeminen ja kohtaaminen. Henkilöstöfoorumissa pienryhmässä syntyneitä kehittämisideoita ja ajatuksia esiteltiin henkilöstölle huoneentaulujen avulla.

Foorumit jatkuvat ja toiveaiheina ovat mm. mielenterveyden haasteet, traumat opintoihin kiinnittymisen haasteena, sukupuolisensitiivinen kohtaaminen ja kiusaaminen. Lisäksi yhteiskehittäjyysryhmästä osa opiskelijoista tekee em. aiheista podcastin ja yksi opiskelijoista sarjakuvaa ja muuta kuvitustyötä. Nämä projektit liitetään osaksi opintoja.

Tavoitteet

Pienryhmätoiminta:

Itsestä oppiminen ja toimijuuden vahvistuminen

Osallisuuden vahvistuminen

Vaikuttamisen mahdollisuuksien kasvaminen

Sujuva arki

Omat tavoitteet

Henkilöstöfoorumi:

Tiedon lisääntyminen mm. neuroepätyypillisten ja traumataustaisten henkilöiden kohtaamisesta

Keinoja ja menetelmiä opetustyön tueksi

Työssäjaksamisen tukeminen

Yhteistyön vahvistuminen

Huomattua

Opiskelijoilta tullut palaute ja sitoutuminen ryhmän toimintaan on ollut kannustavaa ja rohkaisevaa. Eräs 16-vuotias opiskelija totesi, että ”ei ole koskaan osallistunut mihinkään vastaavaan koulun toimintaan ” ja aikoo nyt osallistua koulun tutortoimintaan ryhmän kannustamana.

Opiskelijat kokivat saaneensa työvälineitä ja vaikuttamismahdollisuuksia oman oppimisympäristön kehittämiseen.

Yhteiskehittäjyysmallia voidaan hyödyntää kaikilla opiskeluasteilla missä tahansa oppilaitoksessa ja se mahdollistaa ja vahvistaa myös sellaisten opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksia ja osallisuutta, jotka eivät esim. opiskelijakuntatoimintaan halua / pysty osallistumaan.

Keskeistä

Kokemusten jakaminen ja yhdenvertaisuus

Yhteinen oppiminen ja yhteiskehittäjäyys – kaikille mahdollisuus osallistua

Esteettömyys (myös asenne-esteettömyys)

Turvallisemman tilan periaatteet ja niiden näkyväksi tekeminen

Kohtaamisen työvälineet: visualisointi, ennakointi, struktuuri, rento ilmapiiri, mahdollisuus osallistua omalla tavalla

- > Opintoihin kiinnittyminen
- > Vuorovaikutuksen kehittäminen
- > Esteettömän toimintakulttuurin yhdessä luominen

